

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN YAZMA ALIŞKANLIĞI PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ¹

DETERMINATION OF WRITING HABITS PROFILES OF EDUCATION FACULTY STUDENTS

Hakan ÜLPER²

Zuhal ÇELİKTÜRK SEZGİN³

Başvuru Tarihi: 30.05.2018

Yayına Kabul Tarihi: 28.12.2018

DOI: 10.21764/maeuefd.428605

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu çalışma ile eğitim fakültesi öğrencilerinin yazma alışkanlıklarının farklı boyutlar bağlamında belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenine uygun olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubunu Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki seçkisiz örnekleme yoluyla seçilen öğretmen adayları oluşturmaktadır. Odak grup görüşmesi yöntemi ile araştırmanın verileri toplanmıştır. Görüşme yapılacak öğretmen adaylarının belirlenmesinde, öğretmen adaylarının farklı öğretmen eğitimi programlarında olmasına dikkat edilmiştir. Bu bağlamda Sınıf Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Matematik Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Müzik Eğitimi, Resim İş eğitimi, İngilizce Öğretmenliği ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim görmekte olan 50 eğitim fakültesi öğrencisi ile odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin yazma alışkanlığı profillerini belirleyebilmek için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda öğretmen adaylarının yazma amacı, türü ve tarzı, yazarken dikkat ettiği noktalar, yazma sıklıkları ve yazdığı yazıları paylaşma durumlarını belirlemeye yönelik görüşme soruları ve sonda sorular bulunmaktadır. Elde edilen veriler içerik çözümlemesi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini artırmak için verilerin çözümlenme sürecinde başka bir araştırmacının da görüşleri alınmıştır. Ayrıca katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular; "Yazma Amacı", "Tür", "Yazma Tarzı", "Yazma Süreci", "Zaman", "Mekân", "Paylaşım" temaları altında sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: *Yazma, Yazma Profili, Yazma Alışkanlığı*

Abstract: This study aims to determine the writing habits of the education faculty students in different contexts. The research was designed in accordance with the qualitative research design. The participants comprised randomly chosen teacher candidates at Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education. The data were collected by focus group interviews. Attention was paid to the fact that teacher candidates who were interviewed were from those who study in different programs of teacher education. In this context, focus group interviews were conducted with 50 education faculty students studying in Elementary Education, Turkish Education, Mathematics Education, Social Studies Education, Science Education, Computer and Instructional Technology Education, Music Education, Painting Education, English Language Teaching, Guidance and Psychological Counselling teacher education. A semi-structured interview form was prepared to identify the writing habit profiles of the education faculty students. In the interview form, there were interview questions about candidate teachers' purpose of writing, type and style, points that they pay attention to while writing, writing frequency, and sharing of written material. The data's were analysed by content analysis method. In order to increase the reliability of the data, the opinions of other researchers were taken during the analysis of the data. Besides, direct citations were made from student views. Findings obtained in the research were presented under the themes of "Writing Aim", "Type", "Writing Style", "Writing Process", "Time", "Venue", "Sharing".

Key Words: *Writing, Writing Profile, Writing Habit*

¹Bu çalışma, 11-14 Nisan 2018 tarihlerinde Ankara-Kızılcahamam'da düzenlenen 18. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda (USOS) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

²Prof. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, hakanulper@gmail.com, ORCID NO:0000-0002-7067-599x

³Dr. Öğr. Üye., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı, zuhalcelikturk@gmail.com, ORCID NO:0000-0001-7015-8426

Giriş

Yazılı metin üretme, bilişsel açıdan karmaşık işlemlerin belirli bir düzen içerisinde dizgesel olarak gerçekleştirilmesini gerektiren bir edimdir. Yetkin yazarlar üzerinden yaptığı protokol çözümlenmeleriyle yazmanın bilişsel boyutunu ortaya koyan Flower ve Hayes (1981) hangi bilişsel işlemlerin nasıl yerine getirildiğini bir model olarak ortaya koymuştur. Buna göre yazma edimi, uzun süreli bellek, yazma süreci ve etkinlik çerçevesi olmak üzere üç temel bileşenin eşgüdümlü bir biçimde çalışmasını gerektirmektedir. Metin üretmek isteyen bir kişi bir amaç belirleyerek, konuyla ilgili düşünceler üretmek ve ürettiği bu düşünceleri düzenleyerek yani genel deyişle planlama yaparak yazma sürecine girer. Ürettiği zihinsel metni yazıya dökerek ve zihinsel metni ile yazıya döktükleri arasındaki uyumu gözden geçirerek yazma süreci boyunca sürekli etkin durumda kalır. Bunun yanında uzun süreli belleğinden konu, okur ve metin türü ile ilgili bilgileri çekerek ve yazılı metni okuma uygun kılmaya çalışarak belleği ve etkinlik çevresini yazma sürecinin temel aktörleri durumuna getirir.

Yazma becerisi dil becerileri içinde enerjinin en çoğunun harcandığı beceri alanıdır (Schiller, 1954; akt. Demir, 2013). Yine diğer dil becerileri ile karşılaştırılınca en zor ve en geç kazanılan ve geliştirilen aynı zamanda da diğer becerilerin üzerine inşa edilen bir beceridir. Bundan dolayı yazma becerisi gelişmiş olan bir bireyin diğer beceriler bakımından da gelişmiş olması beklenen olası bir durumdur. Çünkü öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek; onların sözcük, tümce ve metin düzeyinde yetkinleşmelerine, artalan bilgilerinin ve sözcük dağarcıklarının, metni işleme becerilerinin, iletişim gibi diğer becerilerle de doğrudan ilgili yetilerin gelişmesine gönderimde bulunur.

Dil becerileri ile ilgili bazı bilişsel kavramların ortaklığına dikkat çekmekte yarar vardır. Örneğin yazma becerisi okuma becerisi ile bakışımı bir alandır. Yazma ve okuma becerisi bilişsel açıdan ön bilgi, sözcük anlamı, metnin bağlamı ile yaratılan anlam, harf ve kelime tanıma, fonolojik farkındalık, noktalama ve yazım bilgisi, morfoloji, sözdizimi, metin türü (örneğin, öykü yapısı ve açıklayıcı metin yapıları), metin organizasyonu gibi ortak noktalara sahiptir (Bkz. Fitzgerald ve Shanahan, 2000). Bu ortak noktaların varlığı yazma ve okuma becerisi arasındaki ilişkiye işaret etmektedir. Alanyazındaki birçok araştırma da yazma ve okuma becerisi arasındaki bu ilişkinin varlığına dikkat çekmektedir (Bkz. Carrel ve Connor, 1991). Dil becerileri temelde anlama ve anlatma becerisi olarak ele alınabildiği için yazma becerisinin okuma yanında dinleme ve yazma becerileriyle de ilişkili olacağı açıktır. Bu yüzden öğrencilerin yazma becerilerinin gelişimine odaklanmak son derece önemlidir. Bütün Türkçe Öğretimi Programlarında da yazma becerilerinin gelişimine yer verilmesi bu bağlamda yerinde bir uygulamadır.

Yazma becerisinin gelişmiş olması diğer dil becerileri üzerinde olumlu etki yaratmakla birlikte akademik başarı ve öğrenme üzerinde de olumlu etkiye sahip olabileceği yapılan bazı araştırmaların sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, ilgili bir çalışmada öğrencilerin yazma becerilerinin niteliği ile akademik başarı arasında doğru orantının bulunduğu görülmüştür.

Matematik, fen bilgisi, sosyal bilgiler ders başarı notları ile yazılı anlatım becerisi arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Temur, 2001). Yine bir diğer araştırmada öğrencilere beş günlük türü metin yazma ile beş bilgilendirici türde metin yazma etkinliği uygulanmış ve ardından yazma etkinliklerinin nitel içerik çözümlemesi yöntemine göre çözümlenmesi gerçekleştirilmiştir. Sonuçta, yazma etkinliklerinin öğrencilerin öğrenmeleri üzerine olumlu yönde etkisinin olduğu görülmüştür (Tekin Aytaş ve Uğurel, 2016). Bunun yanında alanyazında yazmanın nöropsikolojik performansa da olumlu etkisinin olduğunu gösteren araştırmalar yer almaktadır. Pawlowski, Remor, Mattos Pimenta Parente, vd. (2012), 489 katılımcıyla gerçekleştirdikleri çalışmada okuma yazma alışkanlığı olanların olmayanlara göre dikkat, bellek, aritmetik yetenekler, problem çözme ve sözel akıcılık bakımından daha iyi durumda oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu bulgu, bir yönüyle yazma becerisinin öğrenmeye katkısına ilişkin önemli ipuçları sunmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı gibi, yazma süreci bilişsel açıdan karmaşık ve çok boyutludur. Yazma becerisi; bilgisi, metin türü bilgisi, olası okur bilgisi, konu bilgisi, strateji bilgisi gibi birçok bilgiye sahip olmayı gerektirir. İyi bir yazma becerisine sahip olmak akademik başarının gelişimi ve diğer dil becerilerinin edinilmesi bakımından önemli görülmektedir. Bununla birlikte bir bireyin yazmak için gerekli bilgilere ve bilişsel becerilere sahip olması durumunda iyi bir metin yazabileceğini kesin bir yargıyla söylemek de olanaklı değildir. Çünkü, yukarıdaki açıklamaların işaret ettiği bilişsel beceriler son derece gerekli olsa da yalnız başına yeterli değildir. Kişilerin metin yazmaya yönelmesi için isteklenmesi, duyuşsal açıdan hazır olması ve bunu bir alışkanlığa dönüştürmesi gereklidir.

Bowie'ye (1996) göre öğretmenler yazma becerisi bakımından yetersizlik gösterirse bu durum onları etkilemekte ve yazma becerisinin öğretimi bakımından kendilerini yetersiz hissetmelerine yol açmaktadır. Bunun sonucunda da yazma becerisini öğretmekten kaçınmaktadırlar. Dolayısıyla öğretmen adaylarının yazma alışkanlığına sahip olmaları hem öğrenme hem de öğretme bakımından önemlidir. Bu nedenle öğretmen olmaya aday öğrencilerin yazma alışkanlıklarına ilişkin profillerinin çıkartılması Türkçe öğretimi için gerekli görünmektedir.

Alanyazında öğretmen adaylarının yazma alışkanlıklarıyla ilgili çalışmalarla karşılaşmak olanaklıdır. Örneğin Drapper, Barksdale-Ladd ve Radencich' in (2000) yaptığı çalışma, bu çalışmalardan biridir. Bu çalışmada araştırmacılar görüşme ve anket yoluyla öğretmen adaylarının hem okuma hem de yazma alışkanlıklarına ilişkin veriler toplamışlardır. Bir diğer örnek olarak Genç (1997) tarafından yapılmış olan çalışma gösterilebilir. Bu çalışmada Alman dili eğitimi alan 178 öğrenciden anket yoluyla veriler toplanmıştır.

Yazma becerisinin geliştirilmesi ve bunun alışkanlığa dönüştürülmesi oldukça büyük önem taşımaya karşın Türkçe alanyazında yazma alışkanlığı üzerine yapılmış olan çalışmaların sınırlı sayıda olması dikkat çekmektedir. Bu çalışmalardan ilki Özdemir ve Erdem (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmadır. Türkçe Öğretmenliği Bölümünde okumakta olan farklı üniversitelerden 854 kişilik bir öğrenci grubu ile gerçekleştirilen bu çalışmada veriler

araştırmacılar tarafından geliştirilen anket yoluyla toplanmıştır. Bu anket (Bkz. Erdem ve Özdemir, 2012), 25 maddeden oluşmaktadır. Anketteki sorular öğrencilerin yazma gerektiren eylemleri ne sıklıkta yaptıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada genellikle farklı metin türlerinin, not tutmanın, sosyal paylaşım sitelerine yazmanın, duygu ve düşünceleri yazmanın anket maddeleri olarak kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bu anket maddelerine dayanarak öğrencilerin alışkanlığı ile ilgili olan nerede, ne zaman, nasıl yazıldığı, nasıl paylaştığı gibi konularda bir veri elde edilemeyeceği açıktır.

Türkçe alanyazındaki bir diğer çalışma Ürün Karahan (2017) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada Kafkas Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği Bölümünde okumakta olan öğrencilerin yazma alışkanlıklarıyla ilgili veri toplamak için Özdemir ve Erdem (2011) tarafından geliştirilmiş olan ankette yararlanılmıştır. Özdemir ve Erdem (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmadakine benzer sınırlılıkların Ürün Karahan (2017) tarafından yapılan bu çalışma için de geçerli olduğunu söylemek olanaklıdır.

Anket geliştirerek öğrencilerin yazma alışkanlıklarını belirlemeyi amaçlayan bir diğer çalışma Sarpkaya ve Kesici (2014) tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmalarında hem okuma hem de yazma alışkanlığına ilişkin verileri aynı anketle toplamaya çalışan araştırmacılar yazma alışkanlığı ile ilgili olarak ilköğretim ve lise öğrencileri tarafından günlük, şiir ve öykü yazılıp yazılmadığına ve yazmama nedenlerinin ne olduğuna odaklanmışlardır. Önceki iki çalışmadan farklı olarak bu çalışmada yazmama nedenlerinin araştırılmış olması dikkat çekmektedir. Ancak yine öğrencilerin geniş bir çerçevede yazma profillerine ilişkin görünümü yansıtacak verilere ulaşılacak soruların olmaması nedeniyle, yazma alışkanlığına ilişkin öğrenci profillerinin belirlenmesi için daha geniş çerçevede yeni verilere duyulan gereksinim bu çalışmayla da karşılanmış görünmemektedir.

Yazma alışkanlığı ile ilgili Türkçe alanyazında karşılaşılan son çalışma Maden, Banaz ve Maden (2018) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada diğerlerinden ayrılan en önemli nokta dijital ortamlardaki yazma edimine odaklanılmış olmasıdır. Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu ile toplanmıştır. Anketteki sorular yazmanın psikolojik boyutu, amaçlar boyutu ve günlük kullanım boyutu olarak üç boyutlu olacak biçimde tasarlanmıştır. Dolayısıyla bu anketteki sorulara verilen yanıtlar Türkçe öğretmeni adaylarının yazmaya ilişkin motivasyon, memnuniyet, amaç ve araç ile ilgili görünümelerini ortaya koymaya yarayacak niteliktedir. Ancak bu çalışmayla da öğrencilerin yazma alışkanlıklarına ilişkin profilleri sınırlı bir çerçeve içerisinde ele alınmış görünmektedir.

Genel olarak ilgili çalışmalara bakıldığında öğrencilerin yazma alışkanlıklarıyla ilgili profillerini daha geniş bir çerçeve içerisinde ele almaya gereksinim olduğu, yine alanyazındaki ilgili araştırmaların sayıca da yetersiz olması nedeniyle bu alanda daha çok ve farklı bakış açılarından yeni verilere ulaşmak ve daha derin tartışmalara girebilmek için yeni çalışmaların yapılmasının gerekliliği ortadadır. Alanyazındaki bu problem durumundan yola çıkarak bu araştırmanın amacı da öğrencilerin yazma alışkanlığı profillerini belirleyerek alanyazına katkı sağlamaktır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Eğitim fakültesi öğrencilerinin yazma profillerini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırma nitel araştırma desenine uygun olarak yürütülmüştür. Yıldırım ve Şimşek (2013, s. 45) nitel araştırmayı, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamışlardır.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki seçkisiz örnekleme yoluyla seçilen öğretmen adayları oluşturmaktadır. Odak grup görüşmesi yöntemi ile veriler toplanmıştır. Görüşme yapılacak öğretmen adaylarının belirlenme sürecinde, öğretmen eğitiminin farklı programlarında öğrenim görmekte olan öğretmen adayları arasından seçim yapılmasına dikkat edilmiştir. Bu bağlamda Sınıf Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Matematik Eğitimi, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, Müzik eğitimi, Resim İş eğitimi, İngilizce Öğretmenliği ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim görmekte olan 50 eğitim fakültesi öğrencisiyle odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Özellikleri ve Görüşme Süreleri

		<i>f</i>	<i>Görüşme Süresi</i>
Cinsiyet	Kız	24	
	Erkek	26	
Sınıf Düzeyi	Birinci Sınıf	25	
	Dördüncü Sınıf	25	
Okuduğu Bölümler	Sınıf eğitimi	5	28 Dakika 10 Saniye
	Türkçe eğitimi	5	22 Dakika 58 Saniye
	Matematik eğitimi	5	26 Dakika 46 Saniye
	Sosyal bilgiler eğitimi	5	11 Dakika 47 Saniye
	Fen bilgisi eğitimi	5	16 Dakika 4 Saniye
	Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi	5	23 Dakika 13 Saniye
	Müzik eğitimi	5	8 Dakika 21 Saniye
	Resim iş eğitimi	5	19 Dakika 53 Saniye
	İngilizce öğretmenliği	5	12 Dakika 47 Saniye
	Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğretmenliği	5	23 Dakika 21 Saniye

Verilerin Toplanması

Eğitim fakültesi öğrencilerinin yazma alışkanlığı profillerini belirleyebilmek için görüşme yöntemlerinden “görüşme formu yaklaşımı” benimsenmiştir. Bu yaklaşıma göre görüşmeci

önceden hazırladığı soruları ya da ek soruları konu ya da alana bağlı kalarak görüşmeciye yönelmektedir. Görüşme formu, araştırma problemine yönelik tüm boyutların ve soruların görüşülmesini güvence altına almak için oluşturulmuş bir yöntemdir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu formun hazırlanmasında, Ülper ve Çeliktürk (2013) tarafından üniversite öğrencilerinin okuma profillerini belirlemek amacıyla uyarlanan “Motivation to Read Profile” adlı formdan yararlanılmıştır (Bkz. Pitcher, Albright, DeLaney vd., 2007). Geliştirilen taslak form iki alan uzmanının ve bir eğitim fakültesi öğrencisinin görüşüne sunulmuş ve veri toplama aracına son biçimi verilmiştir. Görüşme formunda öğretmen adaylarının yazma amacı, türü ve tarzı, yazarken dikkat ettiği noktalar, yazma sıklıkları ve yazdığı yazıları paylaşma durumlarını belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır. Görüşme formunda yer alan sorular şunlardır:

1. Yazı/metin yazar mısınız? Biraz bahsedebilir misiniz?
2. Neden yazarsınız veya yazma ihtiyacı hissedersiniz? Anlatır mısınız?
3. Sizi yazmaya yönelten kişiler kimlerdir?
4. Genelde ne tür yazılar yazarsınız? Neden?
5. Nasıl yazarsınız? Yazma sürecinizi açıkla mısınız?
6. Yazarken nelere dikkat edersiniz? Açıklar mısınız?
7. Yazmayı planladığınız herhangi bir şey var mı? Anlatır mısınız?
  - Son zamanlarda bir şeyler yazdınız mı? Biraz bahseder misiniz?
  - Son üç ay içinde herhangi bir şey yazdınız mı?
8. Genelde yazmayı tercih ettiğiniz dönem nedir? Neden? (İlkbahar, yaz, sonbahar, kış)
9. Gün içerisinde hangi zamanlarda yazarsınız? Neden? (Sabah, öğlen, akşam, gece)
10. Hangi ortamlarda yazmayı tercih edersiniz? Neden? (Yalnız, kalabalık, açık mekânlar, kapalı mekanlar, sahil, seyahat halinde vb.)
11. Yazdıklarınızı diğer insanlarla paylaşı mısınız? Kimlerle paylaşırsın? Bahseder misiniz?
  - Yazıklarınızı ne gibi ortamlarda paylaşırsınız? (İnternet, dergi, arkadaş ortamı, aile vb.)
  - Yazdığınız herhangi bir kulüp, organizasyon, blog, dergi vb. var mı? Bahseder misiniz?

Görüşmeler, araştırmacıların biri tarafından sessiz bir odada gerçekleştirilmiştir. Beşer kişilik gruplar halinde odak grup görüşmesi yapılmıştır. Katılımcılara ilk olarak “Yazı/metin yazar mısınız?” sorusu yöneltilmiştir. “Hayır yazmam” cevabını verenler için diğer görüşme soruları yöneltilmemiştir. Yalnızca “Yazmayı planladığınız herhangi bir şey var mı?” sorusu yöneltilmiştir. Görüşmeler daha sonra bilgisayar ortamında yazılı hale getirmek üzere bir ses kayıt cihazı ile kaydetmiştir. Bazı sorular, görüşmelerden ayrı olarak da katılımcılara yöneltilmiş ve verdikleri cevaplar görüşme formundaki sorunun yanıtı için ayrılmış boşluklara yazılmıştır. Görüşmeler tamamlandıktan sonra elde edilen ses dosyalarının tamamı bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmanın bulguları nitel yaklaşıma uygun olarak içerik çözümlemesi yoluyla çözümlenmiştir. İçerik çözümlemesindeki temel amaç, “toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Odak grup görüşmesi yapılarak toplanan verilerden elde edilen yazılı dokümanlar nitel araştırmanın aşamalarına uygun olarak çözümlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2013), nitel araştırma verilerinin çözümlemesini dört aşamada açıklamaktadır: verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması. Bu araştırmanın verileri de bu doğrultuda çözümlenmiştir.

Ölçme aracındaki sonuçların güvenilir olması için araştırmacıdan farklı olarak başka bir araştırmacının verileri kodlaması istenmiştir. Bu doğrultuda, yazılı hale getirilen ham veriler iki kodlayıcıya da sunulmuş ve kodlayıcılardan her soruya ilişkin temaları belirlemeleri istenmiştir. Daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek temalar arasındaki tutarlılık ve farklılıkları belirlemiştir. Devamında da araştırmacılar ortak temaları ve temalara ilişkin frekansları ortaya koymuştur. Ayrıca, her bir tema ile ilgili olarak katılımcı görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Böylelikle araştırmanın dış geçerliğini artırılmaya çalışılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen bulgular; “Yazma Durumu”, “Yazma Amacı”, “Tür”, “Yazma Tarzı”, “Yazma Süreci”, “Zaman”, “Mekân”, “Paylaşım” ana temaları altında sunulmuştur.

Yazma Durumu

Eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin “Yazı/metin yazar mısınız?” sorusuna ilişkin olumlu ve olumsuz yanıtlar verdikleri görülmüştür.

Tablo 2.

Yazı/Metin Yazma Durumlarına İlişkin Bulgular

	<i>f</i>	%
Evet yazarım	27	54
Hayır yazmam	23	46

Tablo 2’ye göre 50 eğitim fakültesi öğrencisinin %54’ünün yazmaya ilişkin yanıtlarının olumlu olduğu, %46’sının ise olumsuz olduğu görülmektedir. Yazı/metin yazıp yazmadıklarında olumlu yanıt veren bir öğretmen adayı görüşlerini şu tümcelerle ifade etmiştir;

“Yazı yazmak benim için okumanın dışında vazgeçilmezlerden biri. Yazmayı gerçekten seviyorum. Hani ne konuda olduğu önemli değil, kısıtlama olmadığı sürece her konuda yazabileceğime inanıyorum ben.” **(Olumlu)**

“Yazı yazma konusunda ben yazmayı konuşmaktan daha çok severim. Yazı yazarken kendimi daha iyi ifade ettiğimi düşünüyorum. Duygularımı daha net açıkladığımı düşünüyorum. Yani yazmak güzel” **(Olumlu)**

Katılımcıların ifadelerinden de anlaşılacağı üzere öğretmen adaylarının yarısından fazlası yazı yazmayı sevdiği ve kendilerini ifade etme aracı olarak gördükleri için yazma eğiliminde oldukları söylenebilir. Yazı/metin yazmadıklarını belirten öğretmen adayları şu ifadeleri kullanmışlardır:

“Ben yazı yazmaktan çok hoşlanmıyorum. Bana zor geliyor ...” **(Olumsuz)**

“...Üşeniyorum ben yazı yazmaya. Yazıyla uğraşasım gelmiyor. Zaten yazım da çok iyi değildir.” **(Olumsuz)**

Öğretmen adaylarının yazı yazmamalarının gerekçesi olarak yazmaktan çok hoşlanmamaları ve kendi yazma yeterliği ile ilgili olumsuz düşüncelerinin etkili olduğu söylenebilir.

Yazma Amacı

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin “Neden yazarsınız veya yazma ihtiyacı hissedersiniz?” ve “Sizi yazmaya yönelten kişiler kimlerdir?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3.

Yazma Amacına İlişkin Bulgular

	<i>f</i>	<i>%</i>
Neden yazarsınız veya yazma ihtiyacı hissedersiniz?		
Rahatlama	22	50.0
Beğenme	7	15.9
Kendini ifade etme	6	13.6
Unutmamak	4	9.1
Başkalarına bilgi vermek	3	6.8
İletişim kurmak-Haberleşmek	1	2.3
Üretme	1	2.3
Sizi yazmaya yönelten kişiler kimlerdir?		
Kendim	15	55.6
Aile	5	18.5
Öğretmen	4	14.8
Arkadaş	3	11.1

Tablo 3’te görüldüğü gibi eğitim fakültesi öğrencileri neden yazarsınız veya yazma ihtiyacı hissedersiniz sorusuna; %50’si rahatlama, %15.9’u beğenme,%13.6’sı kendini ifade etme, %9.1’i unutmamak, %6.8’i başkalarına bilgi vermek, %2.3’ü iletişim kurmak-haberleşmek, %2.3’ü üretme yanıtını vermiştir. Tablodan da anlaşıldığı üzere, öğretmen adaylarının yarısı, yazma amaçlarını daha çok psikolojik bir rahatlama olarak açıklamışlardır. Katılımcılar görüşlerini şu ifadelerle açıklamışlardır:

“Ben hem enerjimi atıyorum hem meditasyon gibi geliyor rahatlatıyor yazmak.” **(Rahatlama)**

“Hikâye yazmayı seviyorum. İşte bazen yazınca kendimi iyi hissediyorum. Hayallerimi yazıya döküyorum diyeyim yani. O şekilde ifade ediyorum.” **(Beğenme)**

“Yazı yazma konusunda ben yazmayı konuşmaktan daha çok severim. Yazı yazarken kendimi daha iyi ifade ettiğimi düşünüyorum. Duygularımı daha net açıkladığımı düşünüyorum...” **(Kendini ifade etme)**

“Ben de unutmamak için yazıyorum daha çok. Unutmak istemediğim şeyleri yazıyorum ya da belki...”

(Unutmamak)

“Ben bahsettim genelde teknik konular, bilgi yazılım bilişim teknolojileri... Ben mesela yazılım anlamında yani bazı konularda çok fazla bilgi yok bunların Türkçe kaynak çok az onlarda kendim aradığım zaman bulamıyorum benim gibi birçok arkadaşım da var hani onlara yardımcı olmak için yazıyorum” **(Başkalarına bilgi vermek)**

“...Daha rahat hissediyorum hani mektup daha özel gibi arayıp sormaktansa hani birazcık eski şeyleri seviyorum sanırım” **(İletişim kurmak-Haberleşmek)**

“Ben yazdığım zamanlar böyle bir şey üretmiş olmak mutlu ediyor. Hani bunu ben yaptım hissi benim ürettiğim bir şey olması çok hoşuma gidiyor ve onun için daha çok.” **(Üretme)**

Yine Tablo 3’e bakıldığında sizi yazmaya yönelten kişiler kimlerdir? sorusunu; %55.6’sı kendim, %18.5’i aile, %14.8’i öğretmen %11.1’i arkadaş biçiminde yanıtlamışlardır. Öğretmen adaylarının yarısından fazlasının yazmaya kendi yönelimlerinden dolayı başladıklarını belirtmeleri araştırmanın bir başka önemli bulgusudur. Katılımcılar, soruya ilişkin görüşlerini şu ifadelerle dile getirmişlerdir:

“Aslında kendi kendimi yönelttim sayılır. İlk başta böyle çok küçüktüm. Bilgisayarın başına oturduğumuzda Google karşımıza çıktığında ne yazarsın? Aklına gelecek en saçma şeyleri yazarsın. Ne biliyim işte... Yani... Araba nedir gibi filan saçma şeyler yazarsınız. En saçma şeyleri de yazdığınızda da garanti karşınıza... Ekşi Sözlük gelir herhalde büyük ihtimalle. Oradaki insanların yazılarını okuyunca da ben de böyle komik şeyler yazabilirim falan diye düşünerek...” **(Kendim)**

“Babam çok beğeniyor yazılarımı. Destekliyordu hatta...” **(Aile)**

“Ben lise döneminde hani benim de bir şiir defterim vardı. Ben hep diyorum. Çekinmiyorum yazdıklarımın... Ben lise döneminde yazdıklarım şiirleri edebiyat öğretmenime okutmuştum mesela. ... Okuduktan sonra üstünden baya bir buçuk ay geçtikten sonra bana geri döndü... Yazmaya devam etmelisin dedi bana. Hani bu sende oluşmuş sende bir şeyler kendi içinde olanı yazıyorsun zaten bırakmamalısın dedi ve ben ondan sonra gerçekten hani bırakmadım hiç bir zamanda yazmayı. Paylaşmaktan hiçbir zaman çekinmedim insanlardan.” **(Öğretmen)**

“Ben mektup yazıyorum bir arkadaşım var Konya’da. Böyle misal o Piraye’nin Günlüklerinden filan kesitler alıyor şakalaşma maksadıyla hafta bir gelip gidiyor... Arkadaş yönlendirmesi oldu diyelim.” **(Arkadaş)**

Yazım Türü

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin ifadelerine göre öğrencilerin “Genelde ne tür yazılar yazarsınız Neden?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4.

Yazma Türüne İlişkin Bulgular

	f	%
Günlük	17	23.3
Şiir	16	21.9
Öykü	11	15.1
Deneme/Düzyazı	13	17.9
Makale	5	6.9
Mektup	4	5.4
Kompozisyon	3	3.9
Roman	2	2.7
Anı	1	1.4
Mizahi yazı	1	1.4

Tablo 4 incelendiğinde eğitim fakültesi öğrencilerinin ne tür yazılar yazarsınız sorusuna; %23.3'ü günlük, %21.9'u şiir, %15.1'i öykü, %17.9'u düzyazı/diğer düzyazı, %6.9'u makale, %5.4'ü mektup, %3.9'u kompozisyon, %2.7'si roman, %1.4'ü anı, %1.4'ü mizahi yazı yanıtını vermişlerdir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin büyük bir kısmı günlük yazdığını belirtmiştir. Bunun yanında şiir yazma durumlarına ilişkin elde edilen verilerin sıklığı göze çarpmaktadır. Katılımcılar soruya ilişkin görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Özellikle bir şey yazmam ama günlük tutarım. Böyle canım sıkın olduğunda yazarak başkasına anlatamadığım bir derdi kendim yazarak...” **(Günlük)**

“Nasil yazmayayım. Genellikle ben çok okuyan bir insan olduğum için mutlaka yazma ihtiyacı duyuyorum. Yazmazsam delireceğim gibi hissediyorum. Daha çok işte öyküler yazmıştım, şiirler yazmıştım, bir de iç sesimi kağıtlara dökmeyi seviyorum.” **(Şiir)**

“Ben daha çok yaşadıklarımı yazdığım için hikâye tarzında oluyor. Betimlemeler oluyor. Etrafımdaki insanlardan, kendimden...” **(Öykü)**

“... şiir, deneme tarzında. Ama şu anda sadece günlük.” **(Şiir, Düzyazı/Diğer Düzyazı)**

“Ben yazı yazıyorum ama böyle şiir gibi filan değil genelde böyle düzyazı biçiminde...” **(Düzyazı/Diğer Düzyazı)**

“Ben düzenli olarak kendi sayfamda da yayınladığım kendi alanımla ilgili yazılar yazıyorum blok tarzı ama bunlar işte makale düzeninde olup işte içerisinde temel teknik bilgiler içeriyor bu şekilde yazılar.” **(Makale)**

“Benimde hanı şiir daha çok okumayı seviyorum çok fazla yazdığım söylenemez. Ama bende birkaç tane yazmıştım daha çok düz yazı bende mektup arkadaşlığı yaptım ama daha çok günlük günlüğümle konuşuyorum gibi şimdi bir arkadaşım varmış gibi yazarım.” **(Şiir, mektup, günlük)**

“Çanakkale ile ilgili kompozisyon yazmıştım, hocam teşvik etmişti oda işte il içindeydi girmiştim dereceye herhâlde götürmüşlerdi bizi Çanakkale'ye o bana çok ilham verdi gaza getirdi yani. Öyle ama ondan sonra aşk mesela sevgi benim için güzel konular.” **(Kompozisyon)**

“...Ben şu an üstünde çalışıyorum daha çok başarılı olduğum söylenemez ama bir roman yazmaya çalışıyorum o romanda da toplumda yaptıkları çok hoş karşılanmayan biraz itilmiş bir kadını anlatmaya çalışıyorum...” **(Roman)**

“Fıkra... İletişimde biraz mizah vardır” **(Mizahi yazılar)**

Yazma Tarzı

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin “Nasil yazarsınız? Yazma Sürecinizi açıklar mısınız?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5.

Yazma Tarzına İlişkin Bulgular

	<i>f</i>	<i>%</i>
Plansız	10	24.4
Araştırma yaparak yazma	7	17.1
Daha sonra gözden geçirme/Düzeltilme	7	17.1
Bilgisayarda yazma	3	7.3
Elle yazma	3	7.3
Başlayıp bitirme	2	4.8
Yazmaya bir anda başlama	2	4.8
Not alarak yazma	1	2.4
Müzik dinleyerek yazma	1	2.4
Taslak oluşturma	1	2.4

Uzanarak yazma	1	2.4
Yazmaya başlamadan önce ses kaydı yapma	1	2.4
Hayal kurma	1	2.4
Düzeltilmeler için yazdıklarını başkasına okutma	1	2.4

Tablo 5’te görüldüğü üzere eğitim fakültesi öğrencileri nasıl yazarsınız, yazma sürecinizi açıklar mısınız? sorularına; %24.4’ü plansız, %17.1’i araştırma yaparak yazma, %17.1’i daha sonra gözden geçirme/düzeltilme yaparak yazma, %7.3’ü bilgisayarda yazma, %7.3’ü elle yazma, %4.8’i başlayıp bitirme, %4.8’i yazmaya bir anda başlama, %2.4’ü not alarak yazma, %2.4’ü müzik dinleyerek yazma, %2.4’ü taslak oluşturma, %2.4’ü uzanarak yazma, %2.4’ü yazmaya başlamadan önce ses kaydı yaparak yazma, %2.4’ü hayal kurarak yazma, %2.4’ü düzeltilmeler için yazdıklarını başkasına okutarak yazma yanıtını vermişlerdir. Buradan da anlaşılacağı üzere öğretmen adaylarının büyük bir kısmı plansız bir şekilde yazdıklarını belirtmişlerdir. Bir başka dikkat çekici bulgu da, görüşmeler sırasında bazı öğrencilerin hiçbir şekilde elle yazmaktan yani kâğıt kalem kullanarak yazmaktan hoşlanmadığını belirtmeleridir. Bu öğrenciler bilgisayarda yazmayı seçmektedirler. Katılımcılar soruya ilişkin görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“Bende bir anda geliyor. Bir anda kafamda cümleler beliriyor, kelimeler birbirini bağlıyor. Oturuyorum yazmaya başlıyorum. Hani bir iki kelime beliriyor kafamda yazmaya başlayınca kâğıt doluyor, arkasına geçiyorum falan.” (**Plansız**)

“Benim yazdıklarım bilgi verme amacı taşıyorsa genellikle şiirsel bir dille anlatmaya çalışırım. Herkesin anlayabileceği basit bir dil. Onlara özen gösteriyorum. Bundan öncede mesela makaleler olsun, dergiler olsun geniş çaplı araştırmalar yapıyorum. Genellikle nasıl desem pek bir şey elde edemiyorum baya da bunaliyorum bu süreçte.” (**Araştırma yaparak yazma**)

“Ben yapıyordum mesela düzeltme. Çünkü daha güzel bir kelime geliyor aklıma, bir kelimeyi çıkarıp yerine başka bir şey koyuyordum.” (**Daha sonra gözden geçirme**)

“Hocam ben öncelikle, yazarken bilgisayardan yazarım zaten yazılarımı.” (**Bilgisayarda yazma**)

“Ben sadece el yazı yazmayı çok seviyordum öyle yazıyordum.” (**Elle yazma**)

“Bir yazıya başladığım zaman başka bir şeyle ilgilenmem yani o yazıyı bitirene kadar devam ederim...” (**Başlayıp bitirme**)

“... o anda yazmak içimden geldiyse hani belli zamanlarım vardır bazen böyle duygusal çöküntülere girdiğim zamanlar oluyor uzakta olduğum için annemden evimden o zamanlarda çok bunaldığım zamanlar hani açıp böyle direkt yazmaya başlarım...” (**Yazmaya bir anda başlama**)

“... Genelde unutuyorum ayrıntıları ve gözlemlenmeyi çok severim çevreyi gözlemlerken yazarım. Mutlaka notlar alırım...” (**Not alarak yazma**)

“Daha önce hiç plan olmuyor mesela genelde geceleri oluyor müzik dinlerken falan... Böyle bir anda böyle anlatılmayacak şeyler oluyor, onun üzerine işte düşünüyorsun bazen öyle yazıyorum ben.” (**Müzik dinleyerek yazma**)

“Hocam önce konuyu belirliyorum ya da konuyu kendim belirlemiyorum belli konular oluyor. O konular hakkında ilk önce araştırma yapıyorum kendim. Ondan sonra güzel bir taslak oluşturuyorum. Hani nelerden bahsedeceğimi... Ondan sonra da normal metne döküyorum.” (**Taslak oluşturma**)

“Oda, yatağımın üstü böyle...” (**Uzanarak yazma**)

“... Bana böyle bir anda ben hiç böyle hiç hazırlık filan yapmadan böyle bir anda geliyor onu ben hemen telefonuma filan kaydediyorum. O sırada hani sınıfta da olsam ne bileyim otobüste de olsam hani o gürültü bir şey beni etkilemiyor ya da mesela az önce mekândan bahsettik...” (**Yazmaya başlamadan önce ses kaydı yapma**)

“...Onu kâğıda döktüm ve hocama götürdüğümde benim kitap tarihi hocam vardı. Onun yanına götürdüğümde bazı düzenlemeler yaptı ve çok güzel oldu...{...}Ve düzenlemeler varsa düzenlemeler yaptırıyordum.” (**Düzeltilmeler için yazdıklarını başkasına okutma**)

Yazma Süreci

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin “Yazarken nelere dikkat edersiniz?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6.

Yazma Sürecine İlişkin Bulgular

	<i>f</i>	<i>%</i>
Yazım ve noktalama	13	26.0
Paragraf yapısı	6	12.0
Sohbet havasında	5	10.0
Cümle yapısı	4	8.0
Sade bir dil	3	6.0
Örnekler verme	3	6.0
Anlatım bozukluğu	2	4.0
Özgün	2	4.0
İçeriğe-konuya önem	2	4.0
Samimi bir dil	2	4.0
Anlaşılır olma	1	2.0
Soru cevap havasında	1	2.0
Komik olma-mizah kullanma	1	2.0
Kâğıt, yazı ve sayfa düzenine dikkat etme	1	2.0
Süsleme	1	2.0
Anlam bütünlüğü	1	2.0
Duyguya dikkat etme	1	2.0
Bilimsel veri paylaşma	1	2.0

Eğitim fakültesi öğrencileri yazarken nelere dikkat edersiniz sorusuna; %26’sı yazım ve noktalama, %12’si paragraf yapısı, %10’u sohbet havasında, %8’i cümle yapısı, %6’sı sade bir dil, %6’sı örnekler verme, %4’ü anlatım bozukluğu, %4’ü özgün olma, %4’ü içeriğe-konuya önem verme, %4’ü samimi bir dil, %2’si anlaşılır olma, %2’si soru cevap havasında, %2’si komik olma-mizah kullanma, %2’si kağıt, yazı ve sayfa düzenine dikkat etme, %2’si süsleme, %2’si anlam bütünlüğü, %2’si duyguya dikkat etme, %2’si bilimsel veri paylaşma cevabını vermiştir. Katılımcıların cevaplarından da anlaşıldığı üzere öğretmen adayları yazım, noktalama gibi dil bilimsel kurallara, cümle ve paragraf yapılarına yazı yazarken sıklıkla önem vermektedir. Katılımcılar soruya ilişkin görüşlerini şu şekilde belirtmişlerdir:

“İmla kurallarına kesinlikle dikkat ederim. Ve yazım, imla kurallarına, noktalama işaretlerine kesinlikle dikkat ederim.” (**Yazım ve noktalama**)

“...ım, ediyorum evet. Giriş, gelişme, sonuca dikkat ediyorum.” (**Paragraf Yapısı**)

“Ben de karşı tarafa anlatıyormuş gibi yazdığım için bazen cümleyi tekrardan silip yazdığım olur mesela sanki karşı tarafta biri var beni anlamıyor gibi tekrardan yazdığım olur...” (**Sohbet havasında**)

“Ben düz cümle yazmayı sevmiyorum. Hani söz oyunları derler ya .. Devrik yazmak daha mesela şey gelir hani kendini daha rahat ifade edebildiğime inanıyorum. Şeye çok fazla dikkat etmiyorum hani aman cümle kurallarına uysun işte okunduğu zaman direk anlaşılın değil benim asıl söylediğim içimden geçen o dakika aklımdan hangi cümle geçmişse o şekilde yazıyorum...” (**Cümle yapısı**)

“Onun dışında sözcükleri yinelememeye çok dikkat ederim veya mesela o bir şiirse hani benzeyen sözcüklerden kafiyeye oluşurmamaya dikkat ederim. Bir de ne kadar kısa hani bir şey nasıl özlü ne kadar özlü veriliyorsa o kadar güzeldir diye düşünüyorum. O yüzden olabildiğince öz olmasına çalışırım.” (**Sade bir dil**)

“Hocam en çok ben kendi yazımı düzeltmeye çalışıyorum biçimsel olarak. Daha sonra mesela içinde küçük böyle örnek olaylar...” (**Örnekler verme**)

“Noktalama işaretlerine ve anlatım bozukluklarına dikkat ediyorum ben. Yani yazacağım Türkçe tadından yenmez bir şekilde olmasını istiyorum. Hepsi bu.” (**Anlatım bozukluğu**)

“İçeriğe önem veriyorum. Başlıca böyle objektif olmalı öncelikle ondan sonra özgün olmalı. Bir de yazmadan önce sağlam bir araştırma yapılmalı ki doğru kaynaklardan doğru alıntılar içersin.” (**Özgün**)

“... Yani kesinlikle olaylara çok farklı bakmak lazım yani baya. Daha önce birisi ya o konuda hiç bir şey söylememiş ya da sizin baktığınız açıdan bakmamış olması lazım gibi bir şey benim yazdıklarımın içinde.” (**İçeriğe-Konuya önem verme**)

“Benim samimi olmalı. Hani mesela kendim konuşuyormuş gibi oraya yazmama dikkat ediyorum. Normal böyle konuşuyormuş gibi oraya yazmayı...” (**Samimi bir dil**)

“Ben genelde kısa cümleler kullanırım yazarken. Daha anlaşılır cümleler kullanırım. Süsleme genelde yapmam. Anlatacağım konuya direk giriş yaparım yani öyle süslemeler filan olmaz bende...” (**Anlaşılır olma**)

“Benim şiirler genelde serbest oluyor, kompozisyonlarda sürekli sorgulayıcı oluyordu soru soruyordum o soruya karşılık veriyordum o şekilde ilerliyordum.” (**Soru cevap havasında**)

“Planlamam... İnce mizahlar kullanıyorum yani. Güldürme amaçlı olduğu için böyle bir ciddiyet yok.” (**Komik olma-mizah kullanma**)

“Ben en çok şey biraz biçime dikkat ediyorum. Çünkü mesela böyle anlaşılması zor bir şeyse herkesin bilmesini istemediğim bir şeyse daha çok küçük harflerle yazarım ki benim yazım çok büyüktür.” (**Kâğıt, yazı ve sayfa düzenine dikkat etme**)

“...genelde ben de süslerim cümlelerimi aynen giriş , gelişme , sonuç olur bende de.” (**Süsleme**)

“Anlam bütünlüğünün olması çok önemli yani girişte vermek istediğiniz düşüncüyü sonuçta veremediysem böyle kesinlikle üç nokta vardır orda, bir çelişkiye düşmüşümdür mutlaka bağlayamadığım bir düşüncem vardır. Yani ya sonuca ulaşacak ya da...” (**Anlam bütünlüğü**)

“... Şu an kullandığım noktalama işaretleri duyguyu tam veriyor mu yani mesela o da benim için çok önemli noktalama işaretlerinin de anlamları olduğunu düşündüğüm için yazarken yani çok farklı şeyleri vardır mesela belli duyguları yazarken kullanıyorum mesela uymaya çalışıyorum ama parantez içinde belirttiğim şeyler vardır onlara çok önem veriyorum...” (**Duyguya dikkat etme**)

“Yazarken de yazdığım konuyla ilgili bilimsel veriler paylaşmayı yazının içinde severim. Yani mesela Çanakkale Zaferi ile ilgili bir konuya değindiysen yazımın içerisinde onunla ilgili hiç kimsenin bilmediği bir anıyı, tarihe düşmüş bir notu orda paylaşabilirim yani. Sırf yazımı okuyanların dikkatini çekebilmek amacıyla böyle veriler kullanırım yani yazılarımda.” (**Bilimsel veri paylaşma**)

Yazma Zamanı

Eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin yazma zamanına ilişkin bulgular Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7.

Yazma Zamanı İlişkin Bulgular

	f	%
Yazmayı planladığın bir şey var mı?		
Evet	17	34.0
Hayır	33	66.0
Son zamanlarda bir şeyler yazdın mı?		
Evet	21	77.8
Hayır	6	22.2
Son üç ay içinde herhangi bir şey yazdın mı?		
Evet	27	100.0
Hayır	0	0
Genelde yazmayı tercih ettiğin dönem nedir?		

Kış	11	34.3
Sonbahar	8	25.0
Yaz	5	16.0
İlkbahar	3	9.3
Fark etmez	5	16.0
Gün içerisinde hangi zamanlarda yazmayı tercih edersiniz?		
Gece	18	66.6
Gündüz	4	14.8
Fark etmez	5	18.5

Eğitim fakültesi öğrencileri yazmayı planladığınız bir şey var mı? sorusunu %34'ü evet, %66'sı hayır olarak cevaplamıştır. “Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin son zamanlarda bir şeyler yazıp yazmadıkları sorulduğunda %77.8'i evet, %22.2'si hayır yazmadım; son üç ayda ise %100'ü evet yazdım yanıtını vermiştir. “Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin yazmayı tercih ettikleri mevsim olarak, %34.3'ü kış, %25'i sonbahar, %16'sı yaz, %9.3'ü ilkbahar, %16'sı ise mevsimin fark etmediğini ifade etmişlerdir. “Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin gün içerisinde de %66.6'sı gece yazmaktan hoşlandığını, %14.8'i gündüz yazmaktan hoşlandığını, %18.5'i fark etmediğini belirtmişlerdir. Bu sonuçlardan hareketle öğretmen adaylarının yarısından fazlası yazmayı planladıkları bir şey olmadığını ifade etmişlerdir. Bunun dışında katılımcıların yarısından fazlası kış ve sonbahar gibi soğuk mevsimlerde yazmayı tercih ettiklerini, yine büyük çoğunluk geceleri yazmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının yöneltilen sorulara ilişkin ifadeleri şöyledir:

“Hocam ben bir arkadaşın hayatını ben yazmayı düşünüyorum hani o benim ev arkadaşım baya güzel bir hayatı var. İkincisi de bir eleştiri yazısı yazmak istiyorum ama hani onun için daha böyle düşüncelerimi...” (**Yazmayı planlanan şey**).

“Evet, ben 1 hafta önce yazdım. O da şey yazdım ”Özgecan Aslan ve Şiddet...” (**Son zamanlarda yazdıkları**)

“Ben o günlüğü 3 ay önce falan yazdım.” (**Son üç ayda yazdıkları**)

“Ben de şu an çok yazmıyorum ama lisedeyken bir ara günlük çok yazıyordum, her gün yazmaya çalışıyordum ve çok hoşuma gidiyordu. Günlüğü de düzenli olarak yazmıyordum ama öyle bir an geliyordu ki doluyordum mesela...” (**Daha uzun zaman**)

“Ya kışın ben çok bunalıyorum. Yani ruh halim pek iyi olmadığı için... Zaten ben mutluysen yazmam. Böyle de bir şeyim vardır. Ben kötüysem yazarım.” (**Kış**)

“... Ben biraz fazla romantik bir insanım. Sonbahar bende hep şeydir hani hep hüznün. Ama belki de bir şeylerin yazılması için insana ilham veren mevsim olduğunu düşünüyorum. Hani hep derler ya bir klişe vardır. İşte yapraklar dökülür, sararır falan yerlerde olur. Ama gerçekten içinde yaşarım. Sonbaharın verdiği hüznü olsun, ayrılık hasret belki de beni yazmaya en çok iten şeyler bunlardır. Ben bu yüzden sonbahar yazmayı daha çok severim.” (**Sonbahar**)

“Yaz. O yüzden güneşli bir havada dışarı çıksam kalemimi defterimi alsam yazsam, öyle yani.” (**Yaz**)

“Ben ilkbaharı tercih ediyorum. Zaten yazdıklarımın çoğu o zamandır. Evde doğru düzgün oturmuyorum o zamanlarda.” (**İlkbahar**)

“Dediğim gibi ben akşamları severim birazcık. Gece daha güzel oluyor...” (**Gece**)

Ben yalnız kaldığımda yazarım ama daha çok geceleri değil hani gündüz bir yere giderim mesela yalnız kaldığım bir yerde, yalnız olabileceğim bir yerde...” (**Gündüz**)

“Yok, mevsim fark etmiyor bende. Sadece şey, geç saatlerde yazıyorum gündüzleri meşgul olunca. Boş zamanlarımda.” (**Fark etmez**)

Yazma Mekânı

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin “Hangi ortamlarda yazmayı tercih edersiniz? Neden?” sorusuna ilişkin bulgular Tablo 8’de yer almaktadır.

Tablo 8.

Yazma Mekânına İlişkin Bulgular

	f	%
Yalnız	17	41.5
Kapalı alan	10	24.4
Açık alan	4	9.8
Sahil	3	7.3
Seyahat	2	4.8
Kalabalıkta	1	2.4
Fark etmez	4	9.8

Eğitim fakültesi öğrencileri yazmayı tercih ettikleri ortam sorusuna ilişkin; %41.5’i yalnız, %24.4’ü kapalı alan, %9.8’i açık alan, %7.3’ü sahil, %4.8’i seyahat, %2.4’ü kalabalık, %9.8’i ise ortamın fark etmediği yanıtını vermiştir. Bu bağlamda eğitim fakültesi öğrencilerinin yarısından fazlasının yalnız ve kendi odaları gibi kapalı ortamlarda yazmayı tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların soruya ilişkin görüşleri şöyledir:

“Yani hocam bulunduğumuz ortama göre değişiyor ama dediği gibi yalnız kaldığım durumlarda daha çok yazıyorum ben ama bazen sahilde de canım sıkın olduğunda dolaşırken aklıma bir şey gelir o sahili dolaştıktan sonra eve gelince o anda da yazabilirim.” (**Yalnız, Sahil**)

“Odamda daha çok, yalnız kaldığımda yazmayı tercih ediyorum.” (**Kapalı mekân**)

“Doğal ortamları seviyorum hocam. Mesela orman gibi, piknik alanı gibi yerlerde, açık alanda. Daha güzel hem beyine oksijen gidiyor, daha güzel kelimeler, daha güzel cümleler dökülebiliyor yani.” (**Açık alan**)

“Yalnızken ben seyahat halinde...” (**Seyahat**)

Ben kalabalık seviyorum.” (**Kalabalık**)

“Bence en önemli şey odaklanmak, yazmak istiyorsam çevremde ne olup bittiği hiç önemli değildir ben otobüste de yazıyorum yani hoca ders anlatırken arkada da yazıyorum bazen onlar duymasınlar gerçi.” (**Fark etmez**)

Paylaşım

“Yazı/metin yazarım” cevabı veren eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşlerine göre öğrencilerin yazdığı metinleri paylaşım durumlarına ilişkin bulgular Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9.

Öğrencilerin Yazılarını Paylaşma Durumuna İlişkin Bulgular

	f	%
Yazdıklarınızı diğer insanlarla paylaşır mısınız?		
Evet	14	51.9
Hayır	13	48.1
Yazdıklarınızı ne gibi ortamlarda paylaşırsınız?		
İnternet	8	32.0
Arkadaş	8	32.0

Aile	7	28.0
Dergi	2	8.0
Yazdığımız herhangi bir kulüp, organizasyon, blog, dergi vb. var mı?		
Evet	6	22.2
Hayır	21	78.8

Eğitim fakültesi öğrencileri yazdıklarını paylaşır mısınız? sorusuna ilişkin, %51.9'u evet paylaşıyorum, %48.1'i hayır paylaşmam yanıtını vermiştir. Yazdıklarını ne gibi ortamlarda paylaşırsınız sorusuna %32'si internet, %32'si arkadaş, %28'i aile, %8'i dergi olarak belirtmiştir. “Yazdığınız herhangi bir kulüp, organizasyon, blog, dergi vb. var mıdır?” sorusuna %22.2'si evet, %77.8'i hayır yanıtını vermiştir. Bu bağlamda katılımcıların yaklaşık yarısı yazdıklarını paylaşmaktadır. Öğrenciler görüşme sırasında yazılarını sosyal medyada paylaşımlarını ifade etmişlerdir. Bu da araştırmanın önemli bir bulgusudur. Katılımcıların büyük bir kısmı herhangi bir kulüp, organizasyon, blog, dergi de yazmadıklarını belirtmişlerdir.

“Evet, bende paylaşıyorum genellikle instagramda paylaşıyorum çünkü orda hem yakın çevrem takip ediyor hem de başka insanların görmeye fırsatı oluyor.” (**İnternet**)

“Arkadaşlarıma, anneme. Anneme de paylaştım. Arada arkadaşlarıma mesela. Ondan sonra kardeşime... Onların ne düşündüğünü... Her kesimden insana... Her kesimden insana paylaşım hepsinin bir düşüncelerini almayı istiyorum, seviyorum yani.” (**Arkadaş, Aile**)

“Bazı dergilere yolluyorum sadece. Onun dışında özel olarak bireysel olarak kimse yok.” (**Dergi**)

“Ben yazıyorum. Yani bayadır yazıyorum. Her türde yazıyorum. Ama bir blogum var benim. Google Blogu hesabım var. Oradan sadece sanatsal yazılarımı paylaşıyorum bazen. Yani seviyorum yazmayı...” (**Blog**)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

50 eğitim fakültesi öğrencisinin %54'ünün yazmaya ilişkin yanıtları olumlu, %46'sının olumsuzdur. Olumlu yanıt verenler yazı yazmayı sevdiği ve kendilerini ifade etme aracı olarak gördükleri için yazma eğiliminde olduklarını belirtmektedirler. Olumsuz yanıt verenler ise yazmaktan çok hoşlanmamayı ve kendi yazma yeterliği ile ilgili olumsuz düşüncelerini birer etken olarak ileri sürmektedirler. Yamaç, Çeliktürk Sezgin ve Kocaarslan'ın (2016) 20 öğretmen adayı ile öğretmen adaylarının yazma ve yazma öğretimine ilişkin deneyim ve inançlarını ortaya çıkarmayı amaçladığı çalışmada, katılımcıların 6'sı kendilerini yazma açısından yeterli görürken, 14'ü yetersiz görmektedir. Öğretmen adaylarının yazma yeterliğine ilişkin inançlarının olumsuz yönde olması, onların yazmaktan kaçmasına neden olmuş olabilir. Yine Karadağ ve Kayabaşı (2013) çalışmalarında sınıf öğretmeni adaylarının yazma alışkanlığına sahip olmadığını bulmuşlardır. Bu yönüyle araştırmalar birbirini destekler sonuçlar ortaya koymuştur.

Katılımcılar en çok rahatlamak ve unutmamak için yazdıklarını belirtmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu yazmaya kendi kendilerine yöneldiklerini ifade etmişlerdir. Burada dikkat çeken nokta öğretmenlerin etkisinin en az oranda çıkmış olmasıdır. Tok, Rachim ve Kuş (2014) yazma alışkanlığı olan ortaokul öğrencileri ile gerçekleştirdikleri çalışmalarında, katılımcılar yazma

alışkanlığı kazanmalarında en büyük etkenin öğretmenleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu bakımdan iki araştırmanın sonuçları farklılık göstermektedir. Bowie'ye (1996) göre öğretmenler yazma becerisi bakımından yetersizlik gösterirse yazma becerisinin öğretimi bakımından da kendilerini yetersiz hissetmekte ve yazma becerisini öğretmekten kaçınmaktadırlar. Öğretmenlerin öğrencileri en az yazmaya yönelten etmen olması Bowie'nin görüşleriyle birleştirilince önemli bir noktaya işaret etmektedir.

Katılımcılar sırasıyla en çok günlük, şiir ve öykü yazmaktadırlar. Bu bulgular, alanyazındaki bazı bulgularla örtüşmemektedir. Özdemir ve Erdem (2011) tarafından yapılan araştırmaya göre öğrenciler genellikle günlük ve deneme türünde yazılar yazmamaktadır. Yine öğrencilerin, öykü türünde yazıları hiçbir zaman yazmadıkları belirlenmiştir. Sarpkaya ve Kesici (2012) tarafından yapılan araştırmada ise günlük tutulduğu yönünde bulgu elde edilmiştir. Örneklem grubunun ve araştırma yönteminin farklı olması bu tür örtüşmeyen bulguların elde edilmesine yol açabilmektedir. Bu nedenle bu konuda daha sağlıklı bilgilere ulaşarak genelleştirici veriler toplayabilmek için daha çok çalışmanın yapılması gerektiği açıktır.

Öğrenciler yazma edimini daha önce herhangi bir biçimde planlamadan anlık reflekslerle ve başlayıp bitirecek bir biçimde yapmaktadırlar. Bu tarz bir yazma biçiminin günlük türü metinleri yazmak açısından uygun olması yanında şiir ve öykü türü metinlerin daha geniş bir sürece yayılarak yazılmasının daha nitelikli metinler üretmek açısından son derece önemli olduğu açıktır.

Katılımcılar tarafından “Yazarken nelere dikkat edersiniz?” sorusuna en çok yazım, noktalama ve paragraf yapısı yanıtı verilmiştir. Özdemir ve Erdem (2011) tarafından yapılan araştırmada, öğrencilerin yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine uyma ve yazma yeterliliği alt boyutlarına sık sık düzeyinde puan verdikleri bulgulanmıştır. Yine Türkçe eğitimi süreçlerinde yazım ve noktalama kurallarına büyük önem veriliyor olması ve sınavlarda da bu konunun başlıca soru alanlarından biri olması öğrencilerin bu konuda sürekli dikkatli olmalarını sağlamaktadır.

Diğer yandan öğrenciler açısından yazım ve noktalamanın ve paragraf yapılarının dikkate alınması açık ve anlaşılır metinler üretebilmek açısından önemli ve gereklidir. Bunun yanında öğrencilerin yazma amacı olarak en çok rahatlamak ve hoşlandıkları için yazıyor olmalarının da etkisiyle metnin konusuna, içeriksel özelliklerine çok fazla odaklanmadıkları dikkat çekmektedir. Flower ve Hayes (1981)'in terimleriyle söylemek gerekirse okur temelli yazmak yerine yazar temelli yazıyor olmaları dikkat çekmektedir. Bununla birlikte öğrencilerin herhangi bir yer için yazmıyor olmaları da yine yazar merkezli yazdıklarına işaret eden bir durum olarak yorumlanabilir. Çünkü belirli bir okuyucu kitlesi için yazmak yerine daha çok kendilerini okuyucu olarak gördükleri bir yazma süreci yaşamaktadırlar. Bununla birlikte yazdıklarını yaklaşık yarısının paylaşıyor olduğunu belirtmesi bir çelişki gibi görünebilir. Ancak bu paylaşımın daha çok geniş bir okur kitlesi için değil de aile arkadaş gibi daha dar bir çevre için yapılıyor olması bu çelişkiyi bir yönüyle ortadan kaldırmaktadır.

Zamanla ilgili noktada ise öğrencilerin, %66'sı herhangi bir şey yazmayı planlamadıklarını belirtmiştir. Bu durum öğrencilerin yazmaya alışkın olmadıkları yönünde bir görünüm sunmaktadır. Bu görünümü destekleyen bir diğer bulgu da öğrencilerin %77.8'inin herhangi bir kulüp, organizasyon, blog, dergi vb. yerde yazmıyor olmalarıdır. Buna karşın Ürün Karahan (2017) tarafından yapılan çalışmada öğrencilerin yazma alışkanlıkları iyi düzeyde bulunmuştur. Sınırlı sayıdaki araştırmalarla öğrencilerin yazma alışkanlıklarına ilişkin genel bir görünüm elde etmenin olanaksız olması yanında veri toplama araçlarının ve örneklem grubunun farklı olmasının da bu tür çelişkili sonuçları doğurabileceği açıktır.

Öğrenciler genelde kış mevsiminde ve geceleri yazmayı tercih ettiklerini belirtmektedirler. Mekân olarak kapalı mekânda ve yalnız başlarına yazmayı yeğlediklerini belirtmişlerdir. Kış mevsimiyle birlikte iklim koşulları ve derslerin de etkisi düşünülünce öğrencilerin kendilerini kapalı mekânlarda yazmaya yöneltmeleri buna karşın yaz mevsiminde ise bunun tam tersi bir durumun olması dikkat çekmektedir.

Araştırma bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan 50 öğretmen adayı ile sınırlıdır. Bundan sonra yapılacak çalışmalar, daha büyük örneklem grubu ile gerçekleştirilebilir. Ayrıca çalışmada veriler odak grup görüşmesi ile toplanmıştır. Geliştirilen ölçme aracındaki sorular anket formuna uyarlanarak yine veri toplama yoluna gidilebilir. Son olarak, öğretmen adaylarının istenilen düzeyde yazma görünümüne sahip olmamasından dolayı yazma becerisini geliştirici ve cazip hale getirci derslerin ya da etkinliklerin eğitim fakültesi lisans programları içerisine dâhil edilmesi araştırmada önerilmektedir.

Kaynakça

- Bowie, R.L. (1996). Future teacher's perceptions of themselves as writers and teachers of writing: Implications for teacher education programs. Paper presented at the annual meeting of the College Reading Association in Charleston SC.
- Carrel ve Connor, (1991). Reading and writing descriptive and persuasive text. *The Modern Language Journal*, 75, 314-325.
- Demir, T. (2013). İlköğretim öğrencilerinin yaratıcı yazma becerileri ile yazma özyeterlik algısı ilişkisi üzerine bir çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 84-114.
- Drapper, M. C., Barksdale-Ladd, M. A. ve Radencich, M., C. (2000). Reading and writing habits of preservice teachers. *Reading Horizons*, 40 (3), 185-203.
- Erdem, İ. ve Özdemir, N. H. (2012). Türkçe öğretmen adayları için yazma alışkanlığı ölçeği geliştirilmesi. *TSA*, 16(1),
- Fitzgerald, J. and Shanahan, T. (2000). Reading and writing relations and their development'. *Educational Psychologist*, 35(1), 39-50.

- Flower, L. ve Hayes, J. R. (1981). A cognitive process theory of writing. *College Composition and Communication*, 32(4), 365-387.
- Genç, A. (1997). Alman dili eğitimi öğrencilerinin yazma alışkanlığı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 127-134.
- Karadağ, R. ve Kayabaşı, B. (2013). “Neden yazı yazmıyoruz?": sınıf öğretmeni adaylarının yazmayı engelleyen etmenlere ilişkin görüşleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 1-32.
- Maden, S., Banaz, E. ve Maden, A. (2018). Türkçe öğretmen adaylarının dijital ortamlardaki yazma alışkanlıkları. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 103-111.
- Özdemir, N. H. ve Erdem, İ (2011). Türkçe öğretmen adaylarının yazma alışkanlıklarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 102-129.
- Pawlowski, J., Remor, E., de Mattos Pimenta Parente, M.A. vd. (2012).The influence of reading and writing habits associated with education on the neuropsychological performance of Brazilian adults. *Reading and Writing*, 25(9), 2275-2289.
- Pitcher, S. M., Albright, L. K., DeLaney, C. J., Walker, N. T., Seunarinisingh, K., Mogge, S., ... ve Dunston, P. J. (2007). Assessing adolescents' motivation to read. *Journal of Adolescent ve Adult Literacy*, 50(5), 378-396.
- Sarpkaya, P. Y ve Kesici, A. E. (2014). İlköğretim ve lise öğrencilerinin okuma ve yazma alışkanlıkları: Aydın il örneği. *Mili Eğitim*, 201, 17-38.
- Tekin Aytaş, Ç. ve Uğurel, I. (2016). Bir matematik sınıfındaki yazma aktivitelerine dayalı öğretim uygulamasının öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki etkileri. *Millî Eğitim*, 211, 113-146.
- Temur, T. (2001). *İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin yazılı anlatım beceri düzeyleri ile okul başarıları arasındaki ilişki*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Tok, M., Rachim, S., ve Kuş, A. (2014). Yazma alışkanlığı kazanmış öğrencilerin yazma nedenlerinin incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(2), 367-392.
- Ülper, H., ve Çeliktürk, Z. (2013). Öğretmen adaylarının okuma motivasyonlarının değerlendirilmesi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Öğretimi Özel Sayısı*, 6(11), 1033-1057.
- Ürün Karahan, B. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının yazma kaygıları ile yazma alışkanlıkları arasındaki ilişki, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 3065-3075.

Yamaç, A., Çeliktürk Sezgin, Z. ve Kocaarslan, M. (2016). Sınıf öğretmeni adaylarının yazma ve yazma öğretimine ilişkin deneyim ve inançları. *Electronic Turkish Studies*, 11(3), 2355-2370.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (Genişletilmiş 9. Baskı). Ankara: Seçkin.

Extended Abstract

Purpose

Producing written text is an act that requires cognitively complex processes to be performed in a given hierarchy. Flower ve Hayes (1981) revealed, how cognitive processes are performed. According to model, the writing act requires the co-ordinated functioning of the three basic components, namely the long-term memory, the writing process and the activity frame. Writing process starts with defining a goal, producing ideas related to the subject domain and organizing these ideas in terms of general planning. A person who produced a notional text remains constantly active throughout the writing process with spilling the text and checking the harmony between the notional text and the physical text. Besides, it draws the memory and activity environment as the main actors of the writing process by pulling information about the subject, reading and text type from the long term memory and trying to make the written text suitable for the reader.

Writing skills are the most effort-driven skills among other language skills (Schiller, 1954; akt. Demir, 2013). Having good writing skills seems important for both academic success and learning and also for acquiring other language skills. It is possible to encounter diversified studies about writing habits of teacher candidates in the literature. It is noteworthy that the studies on writing habits in Turkish language are limited in number, although it is important to acquire this crucial skill in the field of language education and turn it into a regular practice. For these reason, this study aims to determine the writing habits of preservice teachers in different contexts.

Method

The research was designed in accordance with the qualitative research design. The participants of this study were randomly chosen from teacher candidates at Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education. The data were collected by focus group interviews from participants. A special attention was paid to choose the interviewee group considering the fact that variety in participants (programs) could provide rich datas about the research aim. In this context, focus group interviews were conducted with 50 preservice teachers attending in 10 different teacher preparation programs as follows; Elementary Education, Turkish Education, Mathematics Education, Social Studies Education, Science Education, Computer and Instructional Technologies Education, Music Education, Painting Education, English Language Teaching, Guidance and Psychological Counselling Teacher Education. A semi-structured

interview form was prepared to identify the profiles of writing habits of preservice teachers. In the interview form, there were interview questions about teacher candidates' purpose of writing, writing type and style, points that they pay attention while writing, writing frequency, and sharing of written material. The data were analysed by the help of content analysis. In order to increase the reliability of the data, the opinions of writing experts were taken during the analysis of the data.

Results and Discussion

In the content analysis process, teacher candidates' quoted passages were evaluated in detail. Findings obtained in the research were presented under the themes as follows: "Writing Aim", "Type", "Writing Style", "Writing Process", "Time", "Venue", "Sharing".

From 50 preservice teachers, 27 of them (54%) answered positively about their writing circumstances and 23 (46%) were negative. The negative circumstances of the teachers' candidates for writing could have caused them to avoid writing.

Most of the students stated that they generally write for feeling relieved and not diarizing the daily events. They also stated that they were tended writing by themselves. In line with the another significant finding of this current research is the most frequent writing genres were diaries, poems and stories.

Students form their writing acquisition by instant reflexes with a start and finish approach without any planning. It is clear that such a form of writing is more appropriate in terms of writing diary typed texts, as well as of writing poetry and story texts in a wider process in terms of producing more qualified texts.

When the question, "*what are the things that should be paid attention when you are writing*" were conducted to participants, it was seen that the most common writing process elements were spelling & punctuation and paragraph structures. It is considered that, in order to be able to produce clear and concise texts, it is important and necessary to focus on spelling, punctuation and the paragraphs

It is also identified that the students do not focus too much on the contextual features of the text. Nevertheless, it can be argued that students not writing for a specific place (reader centered writing) may be evaluated in author centered writing classification. Because instead of writing for a certain amount of the reader, they have a writing process in which they see themselves as readers.

66% of the teacher candidates stated that they did not plan to write anything, This presents a view that students are not accustomed to writing. Another finding that supports this finding is that 77.8% of the students were not writing in any special interest communities, organizations, blogs or daily magazines (social media)

Participants stated that they generally prefer to write in the winter season and in the evenings of a day. They also prefer to write at indoors and by themselves. It is noteworthy that in the winter season, the climate conditions and the influence of the lessons lead students to write themselves in indoors, whereas in summer it is the opposite.